

Kaupunginvaltuusto valitsi puheenjohtajakseen vt Auran, ensimmäiseksi varapuheenjohtajakseen vt Rantalan ja toiseksi varapuheenjohtajakseen vt Modeenin (9.1. 3 §).

Kaupunginvaltuusto kokoontui 24 kertaa; sen pöytäkirjojen pykäläluku oli 966.

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

K a u p u n g i n v a l t u u s t o

Keskeneräiset aloitteet. Merkittiin tiedoksi, että v:n 1963 alkaessa oli lopullisesti käsittelemättä 78 aloitetta, joita kaupunginvaltuutetut edellisinä vuosina olivat tehneet. Kaupunginhallituksen antamassa selostuksessa mainittiin ne toimenpiteet, joihin aloitteiden johdosta oli ryhdytty (20.2. 142 §).

Kaupunginvaltuuston asiakirjojen toimittaminen väliaikaisen vapautuksen saaneille valtuutetuille sekä eräille varajäsenille. Vt Vesikansa ja 9 muuta valtuutettua olivat v. 1962 tekemässään aloitteessa esittäneet, että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta heti v:n 1963 alusta ryhtymään toimenpiteisiin kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 8 §:n edellyttämien esityslistojen ja muiden asiakirjojen lähettämiseksi kaikille valtuutetuille tiedotusmielessä myös sinä aikana, kun valtuutetulle on myönnetty enintään 6 kk:n pituinen väliaikainen vapautus. Mainitut asiakirjat olisi toimitettava myös valtuuston ensimmäisille varajäsenille, vaikka heitä ei olisi-kaan kutsuttu väliaikaista vapautusta saaneen valtuutetun tilalle, siten että kussakin valtuustoryhmässä ko. asiapaperit lähetettäisiin valitsemisjärjestyksessä yhdelle varajäsenelle kutakin alkavaa valtuustoryhmään kuuluvaa valtuutettujen kymmenlukua kohti. Kaupunginkanslia oli aloitteen johdosta todennut, että luottamusmiehelle, joka valtuutettuna tai varajäsenenä joutui osallistumaan kaupunginvaltuuston työskentelyyn, saattaisi olla eduksi jatkuvasti seurata kaupunginvaltuustossa esille tulevia asioita myöskin sinä aikana, jolloin asianomainen ei ota osaa kokouksiin, koska hän siten olisi paremmin selvillä kaupungin hallinnon piirissä tapahtuvasta toiminnasta ja kehityksestä. Edelleen kaupunginkanslia ehdotti, että esityslistat jatkuvasti lähetettäisiin myös väliaikaisen vapautuksen saaneille valtuutetuille vapautuksen pituudesta riippumatta. Tällöin olisi asiakirjoihin kuitenkin väärinkäsitysten välttämiseksi selvästi merkittävä, että ne on lähetetty tiedotusmielessä. Salassa pidettävistä asioista ei kuitenkaan voitaisi esityslistoja toimittaa valtuuston varajäsenille eikä väliaikaista vapautusta saaneille valtuutetuille. Kaupunginhallitus oli ilmoittanut antaneensa kaupunginkanslialle tarpeelliset ohjeet aloitteessa ehdotettuihin toimenpiteisiin ryhtymisestä lähinnä kaupunginkanslian ehdotusten mukaisesti kertomusvuoden alusta lukien. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi (9.1. 47 §).

R e v i s i o l a i t o s

V:n 1960 tilintarkastusta koskeva valitus. Dipl.ins. Lauri Lindqvist oli valittanut kaupunginvaltuuston päätöksestä, joka koski v:n 1960 tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä kaupunginhallitukselle ja muille tilivelvollisille,

1. Kaupunginvaltuusto

vaatien päätöstä kumottavaksi siltä osin kuin se koski eläkkeen myöntämistä teurastamolaitoksen ent. toim. joht. Reijo Turuselle. Kaupunginvaltuusto oli v. 1961 (ks. s. 8) antamassaan selityksessä vastustanut valituksen hyväksymistä ja pyytänyt samalla, että valittaja velvoitettaisiin korvaamaan kaupungille aiheutuneet kulut. Koska valittaja oli 29.5. peruuttanut valituksensa ja lääninhallitus sittemmin määrännyt, että kaupunki saisi itse kärsiä sillä asiassa olleet kulut, kaupunginvaltuusto päätti tyytyä lääninhallituksen päätökseen (2.10. 686 §).

Kaupungin v:n 1962 hallinnon ja tilien tarkastus. Kuten aikaisemminkin v:n 1962 tilintarkastajat jakautuivat jaostoihin, joista jokainen sai tehtäväkseen perehtyä määrättyihin hallintohaaroihin ja laitoksiin. Heidän puheenjohtajanaan toimi fil. maist. Matti Kaleva, varapuheenjohtajana maalari Karl Andersson ja sihteerinä varat. Veikko Kanerva. Tutustuttuaan v:n 1962 kaupunginhallintoa koskeviin asiakirjoihin, kaupungin maaliskuun lopussa valmistuneeseen v:n 1962 tilinpäätökseen ja revisiotoimiston huhtikuun lopussa antamaan kertomukseen tilintarkastajat kävivät tarkastamassa eri laitoksia. Rahatoimiston kassat tarkastettiin 13.2., sen holvissa säilytetyt kaupungille kuuluvat velkakirjat, obligaatiot, osakkeet, talletustodistukset, lahjoitusrahastojen arvopaperit ja yksityisten kaupungin haltuun tallettamat varat 4. ja 6.3. Kiinteistöviraston hallussa olevat velkakirjat ja vuokrasopimukset tarkastettiin 11.3. Kun matkustussäännöissä ei ollut selviä määräyksiä siitä, minkä suuruisina ulkomaiset päivärahat olisi maksettava jos matkan isäntä suorittaa majoituskustannukset, olisi matkustussääntöä tältä osalta tarkistettava. Vuositolintarkastajat olivat jo v. 1955 kiinnittäneet huomiota siihen, ettei heillä, revisioviranomaisilla eikä valtuustolla ollut mahdollisuutta saada selvitystä kaupungin lainoittamien asuntoyhtiöiden ja kaupungin omistamien kiinteistöyhtiöiden talouden hoidosta. Kun näiden asunto- ja kiinteistöyhtiöiden luku vuosi vuodelta oli noussut ja niissä oli kiinnitettynä huomattavia summia kaupungin varoja, katsoivat tilintarkastajat, että valtuutetuille jaettavaan tilinpäätökseen olisi laadittava yhdistelmä näiden yhtiöiden taloudellisesta asemasta sekä tuloista ja menoista. Lisäksi olisi ko. yhtiöiden hallinnossa ja menotaloudessa noudatettava yhdenmukaisesti samoja periaatteita, joita noudatetaan kaupungin omistuksessa olevien kiinteistöjen osalta. Lisäksi olisi yhtiöiden hallintoelimiä valittaessa vältettävä niiden keskittämistä liiaksi samojen henkilöiden hoitoon. Asuntojen jako olisi tilintarkastajien mielestä organisoitava uudelleen siten, että se saataisiin entistä yhtenäisemmin riittävän laajapohjaisen elimen suoritettavaksi. Kaupungin Helsingin yliopistollisesta keskussairaalaista merkitsemien 1 366 hoitopaikan käyttövajaus oli edelleenkin ollut suuri. Kun kaupunki ei ollut saanut korvausta käyttämättä jääneistä paikoista ylikäyttäjäkunnilta, aiheutti se kaupungille tappiota, koska kaupunki oli joutunut määrättyllä maksulla osallistumaan ko. hoitopaikkojen perustamiskustannuksiin. Tämä käyttövajauksesta aiheutunut tappio olisi saatava mahdollisimman pieneksi. Kaupungin sairaansijojen puutteeseen ja sairaalarakennustoiminnan hitauteen olivat tilintarkastajat myös kiinnittäneet huomiota. Kaupungin tonttien käytön suunnittelussa ja jaossa ei ollut oltu riittävän kaukonäköisiä. Esimerkkinä mainittiin Kylänevan ja Puistololan kansakoulurakennusten suuret rakennuskustannukset, jotka olivat aiheutuneet sopimattomien tonttien vaatimista erikoistöistä. Vieraiden koneiden vuokrausta ja käyttöä ei ollut järjestetty tehokkaasti. Edelleen tilintarkastajat huomauttivat, että rakennuskoneiden hankinnassa olisi noudatettava suurempaa tarkoituksenmukaisuutta.

Kun kaupungin vuokraamien tonttien rakennuskustannus- ja asuntojen luovutushinta- ym. kysymysten yhteydessä oli ilmennyt epäterveitä ilmiöitä, olisi tonttien vuokrasopimusten määräyksiä tehostettava ja tontteja vuokrattava vain sellaisille, joiden luotettavuus on ilmeinen. Vielä tilintarkastajat olivat erikoisesti korostaneet teknillisen suunnittelutyön huolellisen suorittamisen tärkeyttä, jotta välttyttäisiin mahdollisilta virheiltiltä. Vuositilintarkastajiin kuuluvat järjestösihteerit Mauri Munter ja Lauri Suoranta olivat esittäneet eriävän mielipiteensä asiasta, joka koski kaupungin ja Suomen Sokeri Oy:n välistä kauppaa. Eriävän mielipiteen esittäjät eivät pitäneet hyväksyttävänä ja kaupungin edun mukaisena sitä, että kaupunki maksoi omasta maastaan 25 000 vmk/m²:ltä sekä lisäksi 5 000 vmk/m³:ltä rakennuksista, joilla todennäköisesti ei olisi arvoa eikä käyttömahdollisuutta kaupungille. Kun Töölön sokeritehdas kauppaa tehtäessä oli jo suunniteltu siirrettäväksi kaupungin ulkopuolelle, olisi kaupungilla ollut mahdollisuus käyttää rakennus- ja pakkolunastuslain mukaisia oikeuksia yleiseen käyttöön tulevan maa-alueen pakkolunastamiseen. Kaupunginhallituksen annettua 3.10. selityksensä tehtyjen huomautusten johdosta kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa kaupungin v:n 1962 tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden kaupunginhallitukselle ja muille tilivelvollisille ko. vuodelta ja kehottaa kaupungin ao. hallintoelimiä kiinnittämään huomiota tilintarkastajien ja kaupunginreviisorin kertomuksissa esitettyihin ehdotuksiin ja huomautuksiin (16.10. 724 §, khn mtö n:o 12 ja 22).

Vuositalintarkastajat. Kunnallishallinnon ja kaupungin tilien tarkastajiksi kertomusvuodeksi valittiin maalari Karl Andersson, rev. Kurt Hjelt, varat. Lars Homén, rev. Toivo Huttunen, fil. maist. Matti Kaleva, varat. Veikko Kanerva, merkon. Eino Kuoppasalmi, järjestösiht. Mauri Munter, ekon. Martta Mustakallio, varat. Ilmari Rauhanen, järjestösiht. Lauri Suoranta, kauppat. maist. Tyko Vanhala sekä varalle fil. maist. Pentti Aarnio, joht. Arne Berner, merkon. Erik Hautamäki, kauppat. maist. Olli Heinonen, tal.hoit. Matti Kanerva, työnjoht. Raimo Kilpinen, valtiot. maist. Esko Laaksonen, tilintark. Yrjö Laine, pankkivirk. Tryggve Lohikoski, varat. Harry Olsson, kontt. pääll. Per-Edvard Paul ja tal. hoit. Armas Vinberg (9.1. 5 §).

Kiinteän omaisuuden tarkastajien annettua kertomuksensa v:lta 1962 kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti, ettei kertomus antanut aihetta enempään toimenpiteisiin (16.10. 723 §, khn mtö n:o 21).

Irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomus. Kaupunginvaltuusto päätti, kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti, ettei irtaimen omaisuuden tarkastajain kertomus antanut aihetta enempään toimenpiteisiin (16.10. 722 §, khn mtö n:o 20).

Kaupunginhallitus ja välittömästi sen alaiset virastot ym.

Kaupunginhallituksen vuosijäseniksi kertomusvuodeksi valittiin vtt Backman, Harkia, Jokinen, Lehto, Loppi, Meltti, Salminen, Tuurna, Vuokko, Väyrynen, ja Östenson (9.1. 4 §).

Kaupunginjohtajiston tehtävien uudelleenjärjestely ja siitä aiheutuvat toimenpiteet. Kaupunginvaltuusto muutti v. 1960 (ks. s. 4) kaupunginhallituksen ohjesääntöä ja päätti samalla perustaa 2 uutta apulaiskaupunginjohtajan virkaa, joita täten kau-

1. Kaupunginvaltuusto

punginjohtajan lisäksi tulisi olemaan 6. Edelleen kaupunginvaltuusto oli v. 1961 (ks. s. 4) päättänyt kaupunginhallituksen johtosäännön muuttamisesta ja tehtäväjaosta kaupunginjohtajien kesken. Tarkistukset koskevat erityisesti kaupunginjohtajan ja rahatointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan tehtävien määrittelyä. Kaupunginhallitus oli ehdottanut rahatointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan viran muuttamista henkilöaisoita ja sosiaalitointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan viraksi. Kaupunginjohtajan tehtäviin kuuluisi sen jälkeen talousarvion valmistelu sekä rahoitusta ja verotointa koskevat asiat ja hänen entisistä tehtävistään siirrettäisiin maistraattia, rakennustarkastustoimistoa, ulosottovirastoa, raastuvanoikeutta, kaupunginviskaalinvirastoa, holhouslautakuntaa ja oikeusapulautakuntaa koskevat asiat henkilöasioita ja sosiaalitointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluviksi. Lisäksi siirrettäisiin viimeksi mainitulle palkkalautakuntaa koskevat asiat sekä huoltolautakuntaa, lastensuojelulautakuntaa ja lastentarhain lautakuntaa koskevat asiat. Sairaalatointa johtavalle apulaiskaupunginjohtajalle siirrettäisiin valtionapujen anomista ja maksattamista koskevat asiat. Kaupunginhallituksen ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupunginhallituksen johtosäännön 1 §:n, Helsingin kaupunginhallituksen ohjesäännön 13 §:n 2 momentin ja 14 §:n 4 momentin sekä lisätä Helsingin kaupunginkanslian johtosäännön 7 §:ään uuden 2) momentin ja muuttaa Helsingin kaupunginkanslian johtosäännön 8 §:n. Muutokset koskivat kaupunginjohtajien ja talousarviopäällikön tehtävien järjestelyä. Sisäasiainministeriö oli 11.10. vahvistanut kaupunginvaltuuston eo. päätöksen (4.9. 569 §, 30.10. 754 §, kunn. as. kok. n:o 111, 112).

Kaupunginhallituksen ohjesäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupunginhallituksen ohjesäännön 7 §:n 5 kohdan sekä 12 §:n, johon lisättiin myös uusi 18 kohta. Muutokset koskivat kaupungin testamentilla tai lahjoituksilla saamien varojen hallintoa ja hoitoa (4.9. 570 §, kunn. as. kok. n:o 122).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti muuttaa kaupunginhallituksen ohjesäännön 8 §:n 5 kohdan, joka koski kaupungin rakennuspiirustusten hyväksymistä. Sisäasiainministeriö vahvisti 13.3. em. päätöksen (6.2. 120 §, 3.4. 266 §, kunn. as. kok. n:o 29).

Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti lisätä Helsingin kaupunginhallituksen ohjesäännön 8 §:ään uuden 30 kohdan, joka koski selityksen antamista lääninhallitukselle kaupunginvaltuuston päätöksestä tehdystä valituksesta (6.2. 109 §, kunn. as. kok. n:o 29).

Eräiden kaupunginhallituksen ohjesäännössä mainittujen määrärahojen enimmäismäärän tarkistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa kaupunginvaltuuston ohjesäännön 12 §:n 7 kohdassa mainittujen määrärahojen ylärajan suuruudeksi 3 000 mk ja 13 §:n 5 kohdassa mainittujen kustannusten määrän ylärajaksi 600 mk. Muutokset koskivat yleisjaoston myönnettävien eräiden määrärahojen enimmäismäärää ja kaupunginjohtajan hyväksyttävien edustustilaisuuksien kustannusten ylärajaa (24.4. 309 §, kunn. as. ko. n:o 45).

Kaupunginjohtajat. Kaupunginvaltuusto määräsi apul.kaup.joht. Eino Warosen suostumuksensa mukaisesti hoitamaan rahatointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan virkaa kertomusvuoden loppuun (3.4. 273 §).

Henkilöasioita ja sosiaalitointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan tehtäviä hoitamaan valittiin prof. Pentti Kalaja 1.1.1964 lukien (13.11. 804 §).

Kaupunginkanslia. Kaupunginvaltuusto myönsi anomuksesta eron lakit.lis. Lars Johansonille kaupunginsihteerin virasta 31.1.1964 lukien (13.11. 802 §).

Kaupunginkanslian 15. palkkaluokan toimistoiesimiehen viran nimike päätettiin 1.11. lukien muuttaa ylikirjaajaksi ja yksi 10. palkkaluokkaan kuuluva vahtimestarin virka muuttaa 11. palkkaluokkaan kuuluvaksi autonkuljettaja-vahtimestarin viraksi (30.10. 762 §, 4.9. 567 §).

Matkailutoimisto. Kaupunginhallitus oli v. 1961 asettanut komitean selvittämään Helsingin matkailuneuvontaan ja -mainontaan liittyviä kysymyksiä sekä tekemään esityksen kaupungin matkailuneuvontatoiminnan järjestämisestä. Kaupungin paikallista matkailupalvelua oli jossain määrin hoidettu urheilu- ja retkeilytoimiston toimesta jo v:sta 1946 lähtien. Tämä toiminta oli kuitenkin ollut puutteellista, eikä kaupungin palveluksessa ollut ainoatakaan henkilöä, jonka päätehtävänä olisi matkailukysymysten hoitaminen. Lisäksi puuttui kaupungin matkailutoiminnalta tehokas ja keskitetty johto. Komitea totesi, että matkailulla kunnalliselta kannalta on sangen huomattava merkitys kunnan tunnetuksi tekemisessä sekä yhteistoiminnan ja kulttuurivaihdon edistäjänä ja myöskin siitä saatavan suoranaisten taloudellisen hyödyn vuoksi. Matkailun kehittämistä harkitessaan komitea oli päätenyt siihen, että matkailupalveluun liittyvät tehtävät olisivat tarkoituksenmukaisimmin organisoitavissa kaupungin itsensä toimesta. Asiain hoitamiseksi olisi perustettava kaupunginsihteerin alainen matkailutoimisto sekä ko. toiminnan periaatteellista ohjaamista varten erillinen matkailuneuvottelukunta. Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti,

1. perustaa kaupungin matkailumainonta- ja neuvontatoimintaa hoitamaan hallinnollisesti kaupunginsihteerin alaisuuteen kuuluvan Helsingin kaupungin matkailutoimiston 1.4. lukien,

2. hyväksyä matkailutoimiston johtosäännön kaupunginhallituksen mietinnön n:o 2 liitteen 1 mukaisesti, kuitenkin niin että johtosäännön 7 §:ään tuli eräitä muutoksia,

3. muuttaa urheilu- ja retkeilylautakunnan johtosäännön 9 §:n 1 momentin sekä 3 momentin 3) kohtaa ynnä urheilu- ja retkeilytoimiston johtosäännön 12 §:n 1) ja 2) kohtaa siten, että lautakunnan ja toimiston tehtävistä poistetaan matkailumainontaan ja -neuvontaan liittyvät asiat,

4. perustaa matkailutoimistoon seuraavat virat: 30. palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluvan matkailupäällikön viran 1.3. lukien ja 26. palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluvan matkailusihteerin viran 1.4. lukien,

5. hyväksyä matkailutoimiston sijoitettavaksi taloon Pohj. Esplanaadikatu 19 ja kehottaa kiinteistölautakuntaa varaamaan sekä yhteistoiminnassa yleisten töiden lautakunnan kanssa suunnittelemaan tarkoitukseen sopivat huonetilat em. talon saneerauksen yhteydessä,

6. myöntää rahoitusmenoihin uusia vakinaisia virkoja varten kaupunginvaltuuston käytettäväksi merkityistä määrärahoita yht. 24 221 mk 4. ponnassa mainittujen uusien viranhaltijain palkkauksen suorittamista varten kertomusvuonna sekä siirtää urheilu- ja retkeilylautakunnan kertomusvuoden talousarvioon matkailun edistämistä varten merkitystä määrärahasta 1.4. käyttämättä olevan osan matkailutoimiston käytettäväksi (20.2. 140 §).

1. Kaupunginvaltuusto

Vt Hakulinen ym. olivat 28.11.1962 tehneet aloitteen, jossa esitettiin, että kaupunginhallituksen tulisi kiireellisesti selvittää pääkaupungin matkailuoloissa ilmenevät epäkohdat. Edelleen olisi asetettava erillinen yhteistyöelin matkailua koskevia kysymyksiä hoitamaan.

Kaupunginhallitus huomautti, että sen asettama matkailuneuvontakomitea oli tutkinut perusteellisesti kaupungin matkailuoloja. Komitea oli ehdottanut erillisen matkailuneuvottelukunnan perustamista, joten aloitteessa ehdotettuihin toimenpiteisiin oli jo ryhdytty. Lisäksi kaupunginhallitus ilmoitti, että se oli päättänyt pääliikenneväylien viitoituksesta, jota aloitteessa myös oli ehdotettu ja tehnyt asiasta esityksen tie- ja vesirakennushallinnon Uudenmaan piirille. Näin ollen kaupunginvaltuusto katsoi tämän riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (6.2. 125 §).

Kaupunginarkistoon päätettiin perustaa 1.1.1964 lukien 14. palkkaluokkaan kuuluva arkistojärjestäjän virka (2.10. 687 §).

Rahatoimistoon päätettiin 1.1.1964 lukien perustaa 26. palkkaluokkaan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluva osastopäällikön virka (4.9. 599 §) sekä lakkauttaa avoimena oleva 2. palkkaluokan siivoojan virka 1.5. lukien ja 12. palkkaluokan apulaistoimintajan virka 1.1.1964 lukien (3.4. 281 §, 11.12. 917 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki liittyi 1.1.1964 lukien Tietokoneyhdistyksen jäseneksi. Kaupunginhallitus oikeutettiin nimeämään yhdistykseen kaupunkia edustava henkilöjäsen (28.11. 869 §).

Palkkalautakunta. Kaupunginvaltuusto päätti siirtää eläkkeiden maksattamiseen liittyvät tehtävät rahatoimistosta palkkalautakunnan toimistoon, muuttaa rahatoimiston yhden 11. palkkaluokan apulaiskirjanpitäjän viran saman palkkaluokan kanslistin viraksi, siirtää sen ja yhden 8. palkkaluokan toimistoapulaisen viran rahatoimistosta palkkalautakunnan toimistoon viranhaltijoiineen, jotka olivat Aune Kotka ja Tuula Mäkilä sekä siirtää palkkalautakunnan toimiston 24. palkkaluokan toimistosihteerin viran 26. palkkaluokkaan. Muutokset tulisivat voimaan 1.11. lukien (30.10. 776 §).

Viranhaltijain ja työntekijäin palkka-, eläke- ym. kysymykset

Viranhaltijain ja työehtosopimusten ulkopuolella olevien työntekijäin palkkojen ja eläkkeiden tarkistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti tarkistaa viranhaltijain ja työehtosopimusten ulkopuolella olevien työntekijäin palkkausta ja kaupungin eläkkeitä 1.3. lukien. Samalla kaupunginvaltuusto katsoi eräiden järjestöjen, lautakuntien ja yksityishenkilöiden palkankorotuksia koskevat esitykset ja asiaan liittyvät kirjelmät ratkaistuksi tarkistuksen johdosta. Päätös alistettiin raastuvanoikeuden ja maistraatin jäsenten virkojen, maistraatinsihteerin, maistraatinnotaarin sekä ensimmäisen ja toisen julkisen notaarin virkojen, kaupunginviskaalinvirkojen sekä ulosottoviraston kaupunginvoudin virkojen osalta oikeusministeriön vahvistettavaksi (8.5. 354 §, khn mtö n:o 9, kunn. as. kok. n:o 50).

Työaikalain alaisten viranhaltijain yötyön hyvittäminen. Kaupunginvaltuusto päätti lisätä virkasäännön 17 §:n viimeiseksi momentiksi seuraavan määräyksen: Kaupunginvaltuusto voi määrätä, että viranhaltijan suorittamasta yötyöstä hänelle

annetaan aikahyvitystä tai sitä vastaava aika korvataan rahana. Lisäksi kaupunginvaltuusto antoi eräitä määräyksiä yötyön korvaamisesta. Tämän päätöksen mukainen järjestelmä saatiin ottaa käytäntöön 1.1.1963. Tarkempien ohjeiden antaminen em. päätöksen soveltamisesta annettiin kaupunginhallituksen tehtäväksi (9.1. 31 §, kunn. as. kok. n:o 5).

Työehtosopimukset. Kaupunginvaltuusto päätti ehdotuksen mukaisesti hyväksyä kaupungin ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestön välillä tehtäväksi uuden työehtosopimuksen kaupunginhallituksen mietinnön n:o 8 liitteen 2 mukaisena ja siihen liittyvät allekirjoituspöytäkirjamerkinnot liitteiden 1 ja 3 mukaisina (24.4. 320 §, kunn. as. kok. n:o 48).

Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosaston ja kaupungin välinen työehtosopimus päätettiin hyväksyä ehdotetussa muodossa neuvottelutuloksen mukaisena (29.5. 400 §, kunn. as. kok. n:o 69).

S/S Otson ja M/S Turson konepäällystön palkkaus- ja työehtosopimuksen uusimiseksi kaupunginvaltuusto päätti muuttaa kaupungin ja Suomen Konepäällystöliiton välillä v. 1959 tehdyn ja v. 1962 muutetun, kaupungin omistamien alusten konepäällystön palkkauksesta ja muista työehdoista tehdyn sopimuksen. Sopimus tulisi voimaan kertomusvuoden alusta ja jatkuisi vuoden kerrallaan, ellei sopimusta viimeistään kahta kuukautta ennen sen päättymistä jommalta kummalta puolelta irtisanottu (20.2. 154 §, kunn. as. kok. 96).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä tehtäväksi kaupungin ja Suomen Konepäällystöliiton kesken työehtosopimuksen m/s Korkeasaaren ja hinaajien H-1 ja H-3 konepäällystön palkkauksesta ja muista työehdoista (19.6. 515 §, kunn. as. kok. n:o 97).

Helsingin kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1962 (ks. s. 13) hyväksymänsä Helsingin kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännön 6 §:n, joka koski kokouspalkkioiden lisäksi maksettavia palkkioita (27.11. 840 §, kunn. as. kok. n:o 137).

Liikennelaitoksen toiminnan pysähtymisen aiheuttamat toimenpiteet. Vt Laine ym. olivat 24.1. tekemässään välikysymyksessä todenneet, että liikennelaitoksen henkilökunta oli joutunut avoimeen työtaisteluun kaupungin neuvottelijain joustamattoman asenteen vuoksi. Avoimen työtaistelun syntymisestä ja sen aiheuttamista haitallisista seurauksista oli vastuussa kaupungin johto. Työtaistelu olisi saatava päätökseen mahdollisimman pian kumpaakin osapuolta tyydyttävällä tavalla. Välikysymyksen tekijät tiedustelivat mihin toimenpiteisiin kaupunginhallitus aikoi ryhtyä tai oli ryhtynyt liikennelaitoksen toiminnan saamiseksi mahdollisimman pian käyntiin sekä palkkariidan ratkaisemiseksi liikennehenkilökuntaa ja kaupunkilaisia tyydyttävällä tavalla? Palkkalautakunta viittasi liikennelaitoksen liikennehenkilökunnan työnseisausta koskevasta asiasta 21.1. kaupunginhallitukselle lähettämäänsä selostukseen sekä ilmoitti samalla, että Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestö oli 3.10.1962 lähettämässään kirjelmässä ehdottanut, että lautakunta esittäisi laitoksen autonkuljettajien ja rahastajien sekä eräiden muiden liikennehenkilökuntaan kuuluvien palkat tarkistettavaksi siten, että näille myönnettäisiin kahden palkkaluokan korotus ja että autonkuljettajan nimike muutettaisiin linja-autonkuljettaja -nimikkeeksi sekä että linja-autonkuljettajille suoritettaisiin ns. ajokorttilisää 1 500 vmk/kk. Neuvottelut aloitettiin 25.10.1962, mutta 19.11.1962

1. Kaupunginvaltuusto

päivätyllä kirjeellään ilmoitti keskusjärjestö liikennehenkilökunnan irtisanoutuvan viroistaan 20.12.1962 alkaen. Myöhemmissä neuvotteluissa kaupungin neuvottelijat ehdottivat, että liikennehenkilökunnan palkkojen järjestely hoidettaisiin samanaikaisesti muiden kaupungin viranhaltijain kuoppakorotusten yhteydessä. Näitä järjestelyjä ei kuitenkaan voitaisi toteuttaa 21.12.1962 mennessä, kuten keskusjärjestön neuvottelijat olivat ehdottaneet. Neuvotteluissa ei päästy mihinkään tulokseen, koska keskusjärjestön edustajat eivät katsoneet voivansa suostua irtisanomisen siirtämiseen v:n 1963 puolelle. Työriitojen valtakunnansovittelijan, varat. Lehtisen ehdotuksesta oli liikennehenkilökunnan irtisanoutumista kuitenkin siirretty kuukaudella. Kaupungin neuvottelijat olivat koko ajan olleet valmiit sovitteluratkaisuun. Tähän ei kuitenkaan ollut päästy, vaikka oli voitu osoittaa liikennehenkilökunnan palkkauksen jo ennen korotuksia huomattavasti ylittäneen yksityisen liikenteen maksamat palkat. Lisäksi liikennehenkilökunnan palkkojen vertailu kaupungin muiden viranhaltijain palkkoihin ei antanut aihetta koko liikennehenkilökuntaa koskevaan kuoppakorotukseen. Keskusjärjestön vaatimaan erilliskorotukseen ei kaupungin taholta ollut mahdollisuuksia, koska se aiheuttaisi laajoine heijastusvaikutuksineen ilmeisesti vastaavanlaisten vaatimusten tekemisen muiden viranhaltijaryhmien taholta. Palkkalautakunta ilmoitti edellä esitetyn perusteella hyväksyneensä kaupungin neuvottelijain toimenpiteet sekä esitti, ettei välikysymyksen tulisi antaa aihetta enempiin toimenpiteisiin. Vastaus välikysymykseen merkittiin tiedoksi (6.3. 213 §).

Kun liikennehenkilökunnan palkka-asiassa ei päästy sovintoon, alkoi liikennelakko 21.1. Tämän jälkeen palkkalautakunta velvoitti kaupungin neuvottelijat viipymättä ottamaan yhteyden em. keskusjärjestön edustajiin neuvottelujen alkamiseksi. Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestö hyväksyi 22.2. muutetussa muodossa kaupungin neuvottelijain 18.2. tekemän ehdotuksen liikennehenkilökunnan palkkojen järjestelyksi ja liikennelakko päättyi 23.2. Kaupunginvaltuusto päätti puolestaan periaatteessa hyväksyä em. sopimuksen, jonka mukaan mm. raitiovaunun- ja linja-autonkuljettajain virat siirretään kaupungin viranhaltijain yleisen palkkojen tarkistuksen yhteydessä yhtä palkkaluokkaa korkeampaan palkkaluokkaan ja niille liikennelaitoksen viranhaltijoille, jotka virkansa hoitamista varten tarvitsevat ajokortin, myönnetään oikeus saada liikennelaitoksen poliklinikalta ajokortin uudistamista varten tarvittava lääkärintodistus maksutta. Liikennealipäällystään kuuluvien palkat päätettiin tarkistaa em. sopimuksen mukaisesti. Samoin järjestettiin rahastajien palkankorotus siten, että prosentuaalisen yleiskorotuksen lisäksi suoritettiin markkamääräinen korotus. Ne laitoksen palveluksesta eronneet viranhaltijat, jotka ilmoittautuisivat liikennelaitoksessa kolmen päivän kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta, otettaisiin kolmen päivän kuluessa ilmoittautumisesta entisiin virkoihinsa ja saisivat oikeuden palvelusvuosiensa edellyttämiin ikälisiin ja muihin virka- ja eläkesäännön mukaisiin etuisuuksiin heti virkasuhteen alkamisesta lähtien (6.3. 215 §).

Em. liikenneseisauksen lopettamista koskeva sopimus aiheutti myös eräitä muutoksia virkasääntöön, jonka vuoksi kaupunginvaltuusto päätti väliaikaisesti lisätä siihen uuden 50a §:n (3.4. 282 §, kunn. as. kok. n:o 36).

Helsingin kaupungin leski- ja orpoeläkekassan sääntöjen muuttaminen ja vakuutusmaksurahaston likimääräisen laskusäännön hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päät-

ti omasta puolestaan hyväksyä Helsingin kaupungin leski- ja orpoeläkekassan sääntöihin 22.4. kassan jäsenten vuosikokouksessa tehdyt muutokset, jotka koskivat 5 §:ää, 6 §:n 1 mom:a, 10 §:n 1 mom:a, 15 §:ää ja 17 §:n 7 ja 8 mom:a sekä samassa kokouksessa hyväksytyyn vakuutusmaksurahaston likimääräisen laskusäännön (4.9. 603 §, kunn. as. kok. n:o 126).

Sunnuntaityökorvauksen huomioonottaminen viranhaltijan eläkepohjassa. Korkein hallinto-oikeus oli v. 1962 vahvistanut Uudenmaan läänioikeuden päätöksen, joka koski palokersantti Gunnar Skarpin eläkettä. Tämän päätöksen mukaan oli Skarpin eläkettä määrättäessä laskettava hänen hyväkseen myös sunnuntaityökorvaukset, koska niiden oli katsottava kuuluneen Skarpin säännölliseen työaikaan. Mainitunlaista korvausta oli pidettävä v. 1953 vahvistetun Helsingin kaupungin viranhaltijain eläkesäännön 6 §:ssä tarkoitettuna palkkaetuna. Palkkalautakunta oli vahvistanut Skarpin uuden eläkkeen 7.1. siten, että sunnuntaityökorvausten suuruus oli laskettu kolmen eroa edeltäneen vuoden keskimäärän mukaan. Korkeimman hallinto-oikeuden em. päätöstä oli pidettävä sellaisena periaatepäätöksenä, joka koski kaikkia sunnuntaityökorvausta saaneita viranhaltijoita. Kun kuitenkin oli jäänyt epäselväksi, mistä alkaen sunnuntaityökorvaus tulisi ottaa huomioon eläkkeissä, oli palkkalautakunta ehdottanut, että kaupunginvaltuusto tekisi asiasta päätöksen. Kaupunginvaltuusto päättikin sittemmin, että kaupungin viranhaltijain eläkesäännön 6 §:n 1 mom:a saadaan laajentavasti tulkita siten, että viranhaltijan varsinaiseen eläkepohjaan katsotaan kuuluviksi myös hänelle säännölliseltä työajalta maksetut sunnuntaityökorvaukset, jotka otetaan huomioon eläkesäännön 7 §:n mukaisesti. Edellä mainitut korvaukset saadaan ottaa eläkepohjassa huomioon takautuvasti, kaupungin viranhaltijain eläkesäännön 21 §:n 2 mom:n määräystä noudattamatta, kaupungin virkasäännön 47 §:n 1 mom:ssa olevaa määräaikaa noudattaen ja edellyttäen, että ao. eläkkeensaaja on anonut näiden korvausten huomioon ottamista. Sanoituille korvauksille myönnetään samat korotukset ja samoista ajankohdista lukien kuin kaupungin viranhaltijain palkkoihin kulloinkin yleiskorotuksen muodossa tehdään (24.4. 321 §, 19.6. 516 §, kunn.as.kok. n:o 46, 76).

Pidätys- ja vankeusajan laskeminen eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi eräissä tapauksissa. Vt Myllymäki ym. olivat 24.4. tekemässään aloitteessa ehdottaneet, että v:n 1939—1944 sotien aikana Yhdistyneitten Kansakuntien hyväksi suoritettun toiminnan johdosta pidätetyille ja vangituille laskettaisiin pidätys- ja vankeusaika eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi samalla tavalla kuin sellaiseksi lasketaan sotapalveluksessa oltu aika. Aloitteessa oli mainittu mm. kaasulaitoksen koneenhoit. Emil Mannströmin eläkeasia. Hän oli anonut saada lukea hyväkseen eläkettä varten sen ajan, minkä hän sodan aikana oli ollut turvasäilössä, 1.4.1942—26.9.1944. Palkkalautakunta oli hylännyt em. anomuksen kaupungin työntekijäin voimassa olevan eläkesäännön määräyksien perusteella. Sotapalvelusaika otetaan kaupungilla huomioon yleisen säännön mukaan, ts. 63 ikä- ja 30 palvelusvuoden perusteella täyteen eläkkeeseen oikeuttavana. Jos Mannströmin tapauksessa olisi noudatettu em. määräyksiä, ei hän olisi vielä 4.3., josta alkaen hän oli anonut eläkettä, ollut oikeutettu siirtymään eläkkeelle. Eläkesäännön 5 §:ssä luetellaan, mitä keskeytyksiä ei lueta palvelusajan vähennykseksi eläkettä laskettaessa. Mainittujen määräysten perusteella ei työsuhdetta yleensä katkaistu asianomaisen ollessa turvasäilössä, mutta toisaalta oli turvasäilöaika otettava vähennyksenä huomioon eläkkeeseen oikeuttavaa palvelus-

1. Kaupunginvaltuusto

aikaa laskettaessa. Asiamiestoimisto yhtyi lausunnossaan palkkalautakunnan käsitukseen. Vielä palkkalautakunta oli huomauttanut, ettei sen 8.4. tekemä päätös perustunut eläkesäännön tulkintaan, vaan sen selviin määräyksiin, joita ei voida pitää valtiollisten sopimusten vastaisina. Ei myöskään voinut olla asianmukaista, että turvasäilösaoloaika asetettaisiin parempaan asemaan kuin vakinaisen asevelvollisuuden suoritus. Palkkalautakunta katsoi, ettei aloitteen tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (24.4. 342 §, 13.11. 811 §).

Myönnetyt ylimääräiset eläkkeet ja kasvatusavut. Seuraaville henkilöille valtuusto päätti myöntää ylimääräisen eläkkeen tai kasvatusavun: 100 v täyttäneelle leskirva Erika Lindbergille 1.2. lukien 82.30 mk/kk (6.2. 116 §); samoin 100 v täyttäneelle kirjailija Kenny Pippingille 19.3. lukien 82.30 mk/kk (6.3. 178 §); Erkki, Taisto ja Marja-Leena Kaitajärvelle kullekin 32.40 mk:n ylimääräisen kasvatusavustuksen kuukaudelta 1.9. lukien (16.10. 735 §); Irma Kaunistolle 104.40 mk:n ylimääräisen eläkkeen 1.2. lukien (6.3. 192 §); Mirja Tuomelle 1.4. lukien 75.60 mk:n suuruisen ylimääräisen eläkkeen (18.12. 953 §); rva Elsa Ginmanille 1.6.1962 lukien 17 590 vmk:n suuruisen ylimääräisen eläkkeen, mikä 1.7.1962 alkaen olisi maksettava 18 470 vmk:n suuruisena kuukaudessa (29.5. 402 §); rva Sylvia Janssonille 1.11.1962 lukien 232.80 mk:n perusmääräisen ylimääräisen eläkkeen sekä alaikäiselle Erik Janssonille 46.60 mk:n suuruisen perusmääräisen kasvatusavun toistaiseksi (20.2. 156 §); leskirva Anneli Parantalalle 23.2. lukien 198.50 mk:n perusmääräisen ylimääräisen leskieläkkeen kuukaudessa (3.4. 283 §); leskirva Seija Vallitululle 1.8. lukien 68.20 mk:n ylimääräisen leskieläkkeen kuukaudessa (30.10. 778 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti eräät viranhaltijat lukemaan hyväkseen ikälisiä ja eläkettä varten aikaisemmat palveluksensa Helsingin Maidontarkastusyhdistyksessä, Viipurin Sähkölaitos ja Raitiotiet Oy:ssä sekä Sedmigradskyn pientenlastenkoulussa ja Marian Turvakodissa (6.2. 115 §, 4.9. 600 §, 13.11. 819 §).

Evätyt eläkeanomukset. Kaupunginvaltuusto ei ollut katsonut olevan syytä myöntyä niihin ylimääräisen eläkkeen saantia koskeviin anomuksiin, joita olivat tehneet ent. vesimittarinluk. Johan Eerola ja ent.toim.apul. Helmi Forsell (29.5. 402 §); lämmit. Emil Helanderin leski, ent. työnvälitystoimiston os.hoit. Amanda Bruun, ent. virranmuutosmest. Bengt Lindström (4.9. 602 §); sair.hoit. Annikki Kinnula (18.12. 954 §); kalustonhoit. Emil Lindholmin leski, ins. Oma Aspian leski (28.11. 873 §); talonmies Yrjö Saarisen alaikäinen lapsi (18.9. 661 §) ja leskirva Lyyli Vainio (9.1. 30 §).

M u u t a s i a t

Viranhaltijain ja työntekijäin yhteistyöelinten perustamista eri laitoksiin tarkoittavassa aloitteessaan vt Ruohonen ym. olivat esittäneet, että kaupunginhallituksen toimesta suoritettaisiin selvitys siitä, mitä mahdollisuuksia olisi viranhaltijoista ja työntekijöistä muodostettujen yhteistyöelimien perustamiseen virastoihin ja laitoksiin ja miten mainittu yhteistoiminta olisi järjestettävä. Palkkalautakunta oli aloitteen johdosta huomauttanut, että aloitteessa tarkoitettua kehittämistoimintaa oli hoidettu tuotantokomiteain avulla sekä aloite- ja koulutustoiminnalla. Mainituista toimintamuodoista saadut kokemukset olivat monin tavoin auttaneet toiminnan

kehittämisessä sekä asiakaspalvelun parantamisessa. Lisäksi oli virastojen ja laitosten viranhaltijakunnan yhteistoiminnan avulla pyritty parantamaan em. toimintaa ja asiakaspalvelua. Palkkalautakunnan mielestä olisi yhteistyöelimen avulla mahdollisesti saavutettavia etuisuuksia vielä tarkemmin tutkittava. Kaupunginhallitus oli huomauttanut, että vastoin aloitteentekijän käsitystä tuotantokomitealaki koski myös kaupungin laitoksia. Näiden tuotantokomiteain tarkoituksena oli juuri sellaisen toiminnan harjoittaminen, jota aloitteentekijät olivat ehdottaneet. Tuotantokomiteoita oli kaupungin laitoksiin perustettu useita, niitä oli mm. sähkö-, kaasu- ja vesilaitoksessa, rakennusviraston auto- ja konekorjaamossa, liikennelaitoksessa, teurastamolaitoksessa, keskuspesulassa ja elintarvikekeskuksessa. Myöskin muissa virastoissa ja laitoksissa oli sekä aloitetoiminnan että koulutustoiminnan avulla pyritty järjestämään aloitteessa tarkoitettua yhteistyötä. Lisäksi olivat eri lautakunnat lähettäneet toimihenkilöitään erilaisille työnjohtoa ja yhteistoimintaa koskeville kurseille. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (28.11. 865 §).

Kaupungin äänestysaluejaon muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1961 (ks. s. 14) hyväksymänsä kaupungin jaon äänestysalueisiin siten, että äänestysalueita olisi vastaisuudessa 167 (27.11. 841 §).

Viranomaisten toimituskirjoista perittävien lunastusten sekä asiakirjain lähettämisestä kannettavan maksun korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa kaupungin viranomaisten toimituskirjoista perittävistä lunastuksista ja asiakirjain lähettämisestä kannettavasta maksusta v. 1955 (ks. s. 14) tekemänsä päätöksen 1., 7. ja 9. kohdat, jotka koskivat pöytäkirjanotteesta, asiakirjajäljennöksestä ja todistuksista perittäviä maksuja. Päätöstä oli sovellettava 1.1.1964 lukien (18.12. 941 §, kunn. as. kok. n:o 161).

Kunnallisen tiedotuslehden perustamista koskevassa aloitteessaan olivat vt Hara ym. esittäneet, että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin sellaisen kunnallisen ja kaupunkilaisille ilmaiseksi jaettavan, säännöllisin väliajoin ilmestyvän toimintaselostusluontoisen julkaisun aikaansaamiseksi, jossa esiteltäisiin kaupunkilaisia kiinnostavia kunnalliseen toimintaan liittyviä asioita. Kaupunginkanslian tiedotuspäällikkö oli antamassaan lausunnossa huomauttanut, että mainitunlaisen lehden perustamisesta on aikaisempina vuosina keskusteltu useampaan kertaan. Lehden perustamista ei kuitenkaan silloin ollut pidetty aiheellisenä. Mikäli kaupunki päättäisi perustaa tiedotuslehden, joka ilmestyisi joko viikottain tai kuukausittain ja joka edustaisi pääkaupungin arvovallan mukaista tasoa, olisi tarkoitusta varten perustettava toimitus, mihin kuuluisi useita ammattitaitoisia toimittajia. Lehden ilmainen jakelu kaupungin talouksiin ym. kulut aiheuttaisivat kaupungille sangen huomattavan menoerän. Lisäksi eivät ilmeisesti päivälehdet, joiden kiinnostus kaupungin asioita kohtaan on suuri, suhtautuisi myötämieleisesti etuoikeutetussa asemassa olevaan tällaiseen kilpailijaan. Tämä taas merkitsisi kaupungille menetystä, jota oman lehden julkaiseminen tuskin voisi korvata. Tiedotuspäällikön mielestä ei ollut syytä perustaa kunnallista tiedotuslehteä. Sen sijaan olisi suotavaa, että kaupunki, kuten aikaisemminkin julkaisisi kuntalaisille ilmaiseksi jaettavia erikoisselosteita merkittävistä suunnitelmista, kuten esim. keskustasuunnitelmasta ym. Kaupunginhallitus oli yhtynyt tiedotuspäällikön lausuntoon ja katsoi, ettei toistaiseksi ollut syytä varsinaisen kunnallislehden perustamiseen. Sen si-

1. Kaupunginvaltuusto

jaan jatkettaisiin ja tarvittaessa myös laajennettaisiin mainittujen erikoisselosteiden julkaisemista kaupungin huomattavista suunnitelmista. Lisäksi viitattiin kaupungin erittäin laajaan julkaisu-toimintaan, jonka puitteissa käsitellään kaupungin hallintoa ja historiaa. Mm. oli valmistumassa useita erikoisteoksia, jotka kohtuullista korvausta vastaan olivat kuntalaisten saatavissa. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (23.1. 90 §).

Hajasijoituskysymyksiä koskevan tutkimus- ja suunnittelutoiminnan aikaansaamiseksi olivat vt Paavola ym. tehneet 21.3.1962 aloitteen, jossa ehdotettiin selvitettäväksi, olisiko kaupungin ja naapurikuntien kasvupaineen suunnitelmallinen keventäminen aiheellista siten, että kaupunki osallistuisi työpaikkojen, lähinnä teollisuuden hajasijoitukseen hallintoalueensa ulkopuolelle ja samalla tehostaisi sisäistä hajasijoitusta. Tämän perusteella aloitteentekijät ehdottivat, että olisi kiireellisesti laadittava suunnitelma asiaa koskevan tutkimus- ja suunnittelutoiminnan aikaansaamiseksi. Kiinteistölautakunta huomautti aloitteen johdosta, että kaupungin yleiskaavaehdotuksessa oli hahmoteltu selvät rajat kaupungin asukasmäärän kasvamiselle. Kaupungin omistuksessa olevia teollisuustontteja ei myöskään ole luovutettu tänne pyrkivälle uudelle teollisuudelle. Lisäksi oli kaupunginvaltuusto 11.10.1961 antanut ohjeet Kantakaupungin alueen rakentamisoikeuden rajoittamisesta. Edelleen lautakunta huomautti, että kunnallislaki asettaa esteen kaupungin välittömälle toiminnalle sen rajojen ulkopuolella. Koska keskusvirastojen, asutuksen ja elinkeinoelämän sijoituksen järjestäminen on koko valtakuntaa koskeva kysymys, olisi yhteyden pitäminen valtion ja kaupungin välillä toivottavaa näitä kysymyksiä valmistettaessa. Valtioneuvosto oli 9.2.1961 asettanut komitean selvittämään keskusvirastojen ja niihin verrattavien virastojen ja laitosten siirtämistä muualle. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnon riittäväksi selostukseksi aloitteen johdosta (20.3. 249 §).

2. Oikeus-, järjestys- ja suojelutointa koskevat asiat

Maistraatin ja raastuvanoikeuden jäsenten ja eräiden viranhaltijain, kaupunginviskaalien ja kaupunginvoutien palkkausta koskeva asia. Kaupunginvaltuusto oli 27.6. 1962 päättänyt tarkistaa viranhaltijain palkkauksen 1.7.1962 lukien. Tyytymättöminä tähän päätökseen olivat kunnallisneuvosmiehet Linnamaa ja Kesänen, maistraatinsihteerin Hämäläinen, maistraatinnotaari Joutsenlahti, julkiset notaarit Lax ja Lyytikäinen sekä III kaupunginvouti Lindqvist anoneet oikeusministeriöltä palkkaluokkiensa korottamista 5—6 palkkaluokalla. Oikeusministeriö oli harkinnut oikeaksi, samalla kun Linnamaan, Kesänen ja Lindqvistin valitukset oli hylätty kokonaan sekä Hämäläisen, Joutsenlahden, Laxin ja Lyytikäisen valitukset muilta kuin jäljempänä mainituilta osilta, vahvistaa kaupunginvaltuuston em. päätöksen siten muutettuna, että maistraatinsihteerin palkkaus oli suoritettava 18. palkkaluokan, maistraatinnotaarin 24. palkkaluokan sekä ensimmäisen ja toisen julkisen notaarin 22. palkkaluokan mukaisena em. ajanjohdasta lukien. Kaupunginvaltuusto päätti tyytyä oikeusministeriön päätökseen sekä todeta, että em. virat oli siirretty oikeusministeriön määräyksen mukaisesti palkkaluokkiin (20.2. 155 §).

Maistraatinsiht. Eeva Hämäläinen sekä kunnallisneuvosmiehet Kesänen ja Linnamaa olivat sittemmin vielä valittaneet kaupunginvaltuuston 8.5. viranhaltijain palk-